T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 38418978-125[5-11/8]-65 17.01.2012

Konu : BTC Projesi kapsamında imzalanan sözleşme gereğince kurumlar vergisi ve ÖTV istisnası hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, …Ankara Türkiye Şubesi ile şirketiniz arasında imzalanan …Amerikan Doları bedelli **"**…İzleme**"** projesi için Gelir İdaresi Başkanlığından KDV İstisna Belgesi aldığınızı belirterek, söz konusu proje için özel tüketim vergisi ve kurumlar vergisi istisnasından yararlanılıp yararlanılamayacağı hususunda görüş istenilmiştir.

4585 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan ve 10 Eylül 2000 tarih ve 24166 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2000/1127 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edilerek yürürlüğe giren "Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasında Petrolün Azerbaycan Cumhuriyeti, Gürcistan ve Türkiye Cumhuriyeti Ülkeleri Üzerinden, Bakü-Tiflis-Ceyhan Ana İhraç Boru Hattı Yoluyla Taşınmasına İlişkin Anlaşma*"*nın **(**Hükümetlerarası Anlaşma**)** 2 numaralı eki ve ayrılmaz parçası niteliği taşıyan, *"*Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile MEP İştirakçileri Arasında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması*"*nın **(**Ev Sahibi Hükümet Anlaşması**)** "Vergiler" başlıklı 9'uncu maddesinde vergilemeye ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Ev Sahibi Hükümet Anlaşması'nın **"**Belirli Tanımlar**"** başlıklı 1 numaralı ekinde aşağıdaki tanımlamalar yer almaktadır:

"Vergiler**",** (finansal müeyyideler ve idari cezalar da dahil olmak üzere) ilgili faiz, ceza ve para cezalarıyla birlikte, Devlet Makamları tarafından konan ya da onlara ödenmesi gereken, mevcut ve gelecekteki vergiler, harçlar, resimler, gümrük vergileri, gümrük resimleri, katkılar, ücretler, vergi meblağları ve diğer benzer yükümlülükler ve "Vergi" yukarıdakilerden herhangi birini ifade etmektedir.

"MEP İştirakçileri**"** Devlet Makamları dışında, işbu Anlaşmanın (Proje Anlaşmaları uyarınca MEP İştirakçisi olarak tecdit ve/veya iltihak dahil) bir, daha fazla veya tüm Tarafları ve bunların halefleri ve izin verilen devralanları olup; TPAO Bağlı Kuruluşu (ve onun halefleri ve izin verilen devralanları) Devlet Kuruluşu olup olmadığına (veya daha önce böyle olup olmadığına) bakılmaksızın bir MEP İştirakçisi sayılacaktır.

"MEP Faaliyetleri" MEP Sistemiyle ilgili değerlendirme, geliştirme, tasarım, edinme, inşaat, tesis, finansman, sigortalama, mülkiyet, (MEP İştirakçileri ve Taşıtıcılar tarafından Tesisler yoluyla Petrolün taşınması dahil) işletim, onarım, değiştirme, bakım, kapasite artırımı, büyütme (tali tesisler dahil) ve koruma ile doğrudan veya dolaylı olarak ilişkili olup, Ülke içinde (Proje Faaliyetleri olarak) veya Ülke dışında gerçekleştirilen faaliyetlerin tümü

demektir.

"İşletme Şirketi**"** MEP İştirakçileri veya bunların Bağlı Kuruluşları tarafından MEP İştirakçileri veya bunların Bağlı Kuruluşları için veya bunlar adına, MEP Sisteminin tümü veya belirli kısmı için işletmeci olarak hizmet görmek üzere, günlük MEP Faaliyetlerinin tümü veya bir kısmının uygulanması, yönetilmesi, eşgüdümü ve/veya yürütülmesi için tayin edilen veya seçilen bir veya daha çok Kişi, ve bu tür Kişilerin halefleri veya izin verilen devralanları demektir.

"Müteahhit**'** doğrudan ya da dolaylı olarak, MEP İştirakçilerinin veya Bağlı Kuruluşlarının tamamına veya herhangi birinin faydasına MEP sistemiyle ilgili mal, iş, hizmet ya da teknoloji sağlayan herhangi bir kişi, ve bu kişinin halefleri ve izin verilen devralanları anlamındadır. Kavram, böyle mal, iş, hizmet ya da teknoloji sağlayan bir Menfaat Sahibini, MEP İştirakçisinin Bağlı Kuruluşunu, Taşıyıcıyı veya İşletme Şirketini de içerir fakat MEP İştirakçisini içermez. Kavram, başka bir Kişinin çalışanı olarak rol oynayan bir gerçek kişiyi içermez.

"İlk Kademe Alt Müteahhit**"**, tüm MEP iştirakçileri veya herhangi bir MEP İştirakçisi, bir İşletme Şirketi veya Bire Bir Müteahhitle bir sözleşme veya anlaşma çerçevesinde MEP Faaliyetlerine ilişkin mallar, işler, hizmetler veya teknoloji tedarik eden (Bire Bir Müteahhit dışında) herhangi bir İnşaat Müteahhidi demektir.

"İkinci Kademe Alt Müteahhit**",** (İnşaat Müteahhidi veya Bire Bir Müteahhit dışında) bir İlk Kademe Alt- Müteahhitle bir sözleşme veya Anlaşmaya göre MEP Faaliyetlerine ilişkin olarak mallar, işler, hizmetler veya teknoloji tedarik eden bir Müteahhit demektir.

"Esas Alt Müteahhit**"** İnşaat Müteahhidinin, Bire Bir Müteahhitinin, MEP İştirakçilerinin tümü veya bazılarının veya bir İstisnai İşletme Şirketinin doğrudan veya dolaylı olarak Müteahhidi olan bir Birinci veya İkinci Kademe Alt- Müteahhit demektir.

Ev Sahibi Hükümet Anlaşması'nın 9.3.(iii) numaralı bendinde, belirli koşulların gerçekleşmesi halinde, İlk Kademe **ve** İkinci Kademe Alt Müteahhitlere, herhangi bir vergi konulmayacağı ve bunlara yapılan ödemeler üzerinden vergi tevkifatı yapılmayacağı belirtilmiştir.

Bununla beraber, sözü edilen vergisel bağışıklıklardan yararlanılabilmesi için; MEP Faaliyetleri tanımında yer alan işler (works) veya hizmetlerin (services) Esas Alt Müteahhit sıfatıyla sağlanması gerekmektedir. Ayrıca, sağlanacak iş veya hizmetin belirli bir parasal büyüklüğü aşması şartı da aranmakta olup, bu parasal tutara ilişkin olarak, iş veya hizmetlerin niteliğine ve kime taahhüt edildiğine göre iki ayrı belirleme mevcuttur:

a) Doğrudan veya dolaylı olarak İnşaat Müteahhidine taahhütte bulunan bir İlk Kademe veya İkinci Kademe Alt Müteahhit söz konusu ise yapılan ödeme tutarının iki yüz elli bin Amerikan Dolarına **(**250.000 USD**)** (veya sözleşme ya da anlaşmanın yapıldığı sırada geçerli piyasa döviz kurları üzerinden diğer dövizlerde buna eşit bedel) eşit ya da daha yüksek olması gerekmektedir.

b) İlk Kademe veya İkinci Kademe Alt Müteahhitlerce, İnşaat Müteahhidine değil de doğrudan veya dolaylı olarak İstisnai İşletme Şirketi veya MEP İştirakçilerinin herhangi birisine taahhütte bulunulması durumunda ise;

"İnşaat faaliyetleri" olarak tanımlanan, Tesislerin tasarım, inşaat, tesis, genişletme, büyütme, bağlantı, tadilat, tahliye veya terk edilmesine ilişkin faaliyetlerle ilgili olarak yapılan ödeme tutarının iki yüz elli bin Amerikan Dolarına (250.000 USD**)** (veya sözleşme ya da

anlaşmanın yapıldığı sırada geçerli piyasa döviz kurları üzerinden diğer dövizlerde buna eşit bedel) eşit veya daha yüksek olması,

Yukarıda tanımlanan inşaat faaliyetleri dışındaki faaliyetlere ilişkin olarak yapılan ödeme tutarının ise yüz bin Amerikan Dolarına (100.000 USD) (veya sözleşme ya da anlaşmanın yapıldığı sırada geçerli piyasa döviz kurları üzerinden diğer dövizlerde buna eşit bedel) eşit veya daha yüksek olması gerekmektedir.

Öte yandan Ev Sahibi Hükümet Anlaşması'nın 2.4 üncü maddesinde, Tesislerin işletimi ile ilgili olarak; İşletme Döneminin başlamasının planlandığı tarihten en geç iki yıl önce; Hükümetin, Tesislerin işletim görevini yürütmek için uygun vasıflarda ve gerekli tecrübe ve kapasiteye sahip bir Devlet Makamını yetkilendirdiğini ve tayin ettiğini MEP İştirakçilerine bildireceği hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın 02.07.2001 tarih ve 1761 sayılı yazılarıyla, 233 sayılı KHK'nin 58/3 üncü maddesi uyarınca 96/8293 sayılı Kararname ile …Adalarında kurulu …Atanmış İşletmeci olarak görevlendirilmiş ve bu görevi ile ilgili faaliyetlerde bulunabilmesi için Türkiye'de bir şube açmasının uygun görüldüğü bildirilmiş ve … unvanı ile Ankara'da şube açılmış; … ile Proje işvereni durumundaki MEP İştirakçileri arasında, Boru Hattı'nın Türkiye kesiminin bakım ve işletmeciliği için Anlaşmanın 2.4 üncü maddesi gereği, İşletme Anlaşması (Operating Agreement) imzalanmıştır.

Anılan Anlaşma'nın "Belirli Tanımlar" başlıklı 1 numaralı ekinde yer alan "İstisnai İşletme Şirketi" tanımının incelenmesinden, …Ankara Türkiye Şubesi'nin İstisnai İşletme Şirketi ve aynı zamanda İşletme Şirketi statüsünde olduğu anlaşılmaktadır.

Buna göre, yukarıda yer alan açıklamalar çerçevesinde, Ev Sahibi Hükümet Anlaşması'nın 9.3.(iii) maddesinde belirtilen koşulların varlığı halinde, üzerine vergi konulamayacağı veya kendilerine yapılan ödemelerden vergi kesilemeyeceği belirtilen mükellefler arasında yer alan İlk Kademe Alt Müteahhit statüsünde olan Şirketinizin, "Vergiler" tanımına giren vergiler açısından istisnadan yararlanacağı tabiidir. Sözü edilen tanımın, kurumlar vergisi **ve** Projede kullanılmak üzere satın alınacak araçlarla ilgili özel tüketim vergisini kapsadığı açıktır.

Ancak, söz konusu araçlara ilişkin olarak bahse konu istisnadan yararlanılabilmesi için, anılan araçların münhasıran MEP Faaliyetlerinde kullanılacağı ve bunun proje açısından gerekli olduğunun İlk Kademe Alt Müteahhit olan Şirketinizce ve İşletme Şirketi sıfatını taşıyan …Ankara Türkiye Şubesi tarafından ilgili vergi dairesine taahhüt edilmesi gerekmektedir.

Özel tüketim vergisi istisnasından yararlanılabilmesi için, satın alınacak taşıtların Bakü-Tiflis-Ceyhan Projesi kapsamında işle ilgili alınmış olması gerekmektedir. Ayrıca, Proje Faaliyetleri çerçevesinde gerek yurt dışından gerekse yurt içinden satın alınan araçların tescil işlemleri sırasında **"**Bakü-Tiflis-Ceyhan Ana İhraç Boru Hattı Yoluyla Petrolün Taşınmasına İlişkin Anlaşma kapsamında satın alınan bu araçlar adı geçen Anlaşma'nın 9.3.(iii) maddesi uyarınca özel tüketim vergisi ödenmeksizin tescil edilmiştir." ibaresinin yer alması gereklidir.

Bununla birlikte, söz konusu Proje kapsamında kullanılan ve ilk iktisabında ÖTV istisnası uygulanan araçların, istisnadan yararlananlar dışında üçüncü şahıslar tarafından (bağış, hibe veya satış şeklinde) iktisap edilmesinde, herhangi bir süre ile sınırlı olmaksızın, adına kayıt ve tescil işlemi yapılan alıcı tarafından, araçların ilk iktisabındaki matrah esas alınmak suretiyle, söz konusu araçları iktisap edenin kayıt ve tescil ettirdiği tarihteki oran üzerinden ÖTV beyan edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.
(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.
(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.